

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) **Učíme se navzájem**

1.2 Údaje o škole

Název školy	Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace
Adresa školy	Tichá 282, 742 74 Tichá
Odloučené pracoviště	Tichá 278, 742 74 Tichá
IČO	70 986 479
IZO	102 232 687
RED IZO	600 138 089
Ředitel školy	Ing. Petr Černošek
Koordinátor ŠVP	Mgr. Ivana Bednářová
Email školy	skola@zsticha.cz , ms@zsticha.cz
Internetové stránky	www.zsticha.cz
Telefon ZŠ	+ 420 555 333 236
Telefon MŠ	+ 420 555 720 236
Telefon ŠD	+ 420 728 237 935
Telefon ŠJ	+ 420 556 858 146

1.3 Zřizovatel

Název	Obec Tichá
Adresa	Tichá 1, 742 74 Tichá
IČO	47609737
Email	obecni.urad@ticha.cz
Internetové stránky	www.ticha.cz
Telefon	556 858 128

1.4 Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2023; Č.j.: ZŠ-TICHÁ-247/2023

ŠVP byl projednán pedagogickou a školskou radou dne 19.6.2023.

podpis ředitele

razítko školy

2. Obsah

1. Identifikační údaje	1
1.1 Název vzdělávacího programu	1
1.2 Údaje o škole	1
1.3 Zřizovatel	1
1.4 Platnost dokumentu	1
2. Obsah	2
3. Charakteristika školy	4
3.1 Velikost a úplnost školy	4
3.1.1 Součásti školy	4
3.1.2 Podmínky školy	4
3.2 Charakteristika pedagogického sboru	4
3.3 Vlastní hodnocení školy	4
3.3.1 Oblasti vlastního hodnocení	4
3.3.2 Cíle a kritéria vlastního hodnocení	5
3.3.3 Nástroje vlastního hodnocení a časové rozvržení evaluačních činností	5
3.4 Dlouhodobé projekty a školní akce	6
3.5 Charakteristika žáků	6
3.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery	7
4. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
4.1 Zaměření školy	8
4.1.1 Cíle a pojetí programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)	8
4.1.2 Zájmová činnost žáků	8
4.1.3 Znalost okolí školy, našeho regionu	9
4.1.4 Výchova k rozvoji zdraví	9
4.1.5 Počítačová gramotnost	9
4.1.6 Čtenářská gramotnost	9
4.1.7 Výuka náboženství	9
4.2 Klíčové kompetence	9
4.2.1 Kompetence k učení	10
4.2.2 Kompetence k řešení problémů	10
4.2.3 Kompetence komunikativní	10
4.2.4 Kompetence sociální a personální	11
4.2.5 Kompetence občanské	11
4.2.6 Kompetence pracovní	11
4.2.7 Kompetence digitální	11
4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
4.3.1 Podpůrná opatření 1. stupně	12
4.3.2 Podpůrná opatření 2. - 5. stupně	12
4.3.3 Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zajišťuje	13
4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
4.5 Začlenění průřezových témat	14
4.5.1 Přehled průřezových témat:	14
5. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	22
5.1 Hodnocení žáka ve škole	22
5.1.1 Pojetí a východiska hodnocení žáků	22
5.1.2 Pravidla pro hodnocení žáků	22
5.1.3 Způsob hodnocení	22
5.1.4 Kritéria hodnocení	23
5.1.5 Pravidla pro sebehodnocení žáků	23
6. Učební plán	25
6.1 Tabulace učebního plánu	25
6.2 Poznámky k učebnímu plánu	25
7. Učební osnovy	26

7.1	Český jazyk.....	27
7.1.1	Charakteristika	27
7.1.2	Časová dotace	27
7.1.3	Formy realizace.....	27
7.1.4	Klíčové kompetence.....	27
7.2	Anglický jazyk.....	39
7.2.1	Charakteristika	39
7.2.2	Časová dotace	39
7.2.3	Formy realizace.....	39
7.2.4	Klíčové kompetence.....	39
7.3	Prvouka.....	43
7.3.1	Charakteristika	43
7.3.2	Časová dotace	43
7.3.3	Formy realizace.....	43
7.3.4	Klíčové kompetence.....	43
7.4	Vlastivěda.....	47
7.4.1	Charakteristika:	47
7.4.2	Časová dotace	47
7.4.3	Formy realizace.....	47
7.4.4	Klíčové kompetence.....	47
7.5	Matematika.....	50
7.5.1	Charakteristika	50
7.5.2	Časová dotace	50
7.5.3	Formy realizace.....	50
7.5.4	Klíčové kompetence.....	50
7.6	Přírodověda	62
7.6.1	Charakteristika	62
7.6.2	Časová dotace	62
7.6.3	Formy realizace.....	62
7.6.4	Klíčové kompetence.....	62
7.7	Hudební výchova.....	67
7.7.1	Charakteristika	67
7.7.2	Časová dotace	67
7.7.3	Forma realizace.....	67
7.7.4	Klíčové kompetence.....	67
7.8	Výtvarná výchova	71
7.8.1	Charakteristika	71
7.8.2	Časová dotace	71
7.8.3	Forma realizace.....	71
7.8.4	Klíčové kompetence.....	71
7.9	Pracovní činnosti.....	75
7.9.1	Charakteristika	75
7.9.2	Časová dotace	75
7.9.3	Forma realizace.....	75
7.9.4	Klíčové kompetence.....	75
7.10	Tělesná výchova.....	79
7.10.1	Charakteristika	79
7.10.2	Časová dotace	79
7.10.3	Forma realizace	79
7.10.4	Klíčové kompetence.....	79
7.11	Informatika.....	83
7.11.1	Charakteristika	83
7.11.2	Časová dotace	83
7.11.3	Forma realizace.....	83
7.11.4	Klíčové kompetence.....	83

3. Charakteristika školy

3.1 Velikost a úplnost školy

Škola je příspěvkovou organizací, jedná se o neúplnou školu s pěti ročníky prvního stupně. Budova školy pochází z roku 1906, nachází se v centru obce.

3.1.1 Součásti školy

	Počet tříd/ oddělení	Kapacita
ZŠ	5	100
ŠD	3	70
MŠ	3	70
ŠJ	-	220
ŠJ výdejna stravy	-	100

3.1.2 Podmínky školy

Škola disponuje 5 kmenovými učebnami, počítačovou učebnou, tělocvičnou, sborovnou a prostory školní družiny. Škola je vybavena učebními pomůckami a didaktickou technikou. Do výuky pravidelně zařazujeme práci s výukovými programy a vyhledávání informací na internetu. Ve třídách jsou počítače, dataprojektory nebo interaktivní tabule. Ve sborovně je k dispozici centrální multifunkční tiskárna. Tělocvična s hygienickým zázemím, školní družina a šatny jsou umístěny v přístavbě z roku 1993. V blízkosti školy se nachází multifunkční hřiště.

3.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří aprobovaní pedagogové, asistentky pedagoga a vychovatelky působící ve školní družině. Všichni pedagogové se účastní dalšího vzdělávání. Škola má zřízeno školní poradenské pracoviště, které se skládá z výchovného poradce, metodika prevence, ředitele školy. Na základě doporučení školských poradenských zařízení pracují ve třídách se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami asistenti pedagoga. Ve školní družině pracují s dětmi tři vychovatelky.

3.3 Vlastní hodnocení školy

Vlastním hodnocením rozumíme systematicky připravené a plánované hodnocení, směřující podle stanovených kritérií ke stanoveným cílům.

3.3.1 Oblasti vlastního hodnocení

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

3.3.2 Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Cílem vlastního hodnocení je určení oblastí výchovně-vzdělávacího procesu, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblastí, ve kterých je třeba úroveň práce zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

Kritéria hodnocení jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola vytýčí na dané období.

3.3.3 Nástroje vlastního hodnocení a časové rozvržení evaluačních činností

• pozorování, evidence pozorovaných jevů	průběžně
• rozbor dokumentace školy	průběžně
• hodnocení, klasifikace žáků, sebehodnocení žáků	průběžně
• autoevaluace učitelů	prosinec
• dotazníky na klima školy	1x za tři roky
• srovnávací prověrky, dovednostní testy	květen, červen
• hospitace	průběžně
• úspěchy v soutěžích	červen
• akce pro veřejnost	červen

Vlastní hodnocení				
Oblast	Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
Podmínky ke vzdělávání, klima školy, spolupráce s rodiči	Přátelské a motivující prostředí, dobrá spolupráce s rodiči	podíl pracovníků školy a rodičů na rozvoji školy	dokumentace školy: zápisy z jednání pedagogických rad, zápisy z jednání školské rady	5 x ročně minimálně 2 x ročně
		vztah škola a rodiče	pozorování, rozhovor, diskuse jednání Unie rodičů	průběžně 1 x ročně
		zaměstnanci školy jdou dětem příkladem vzájemným respektem, spoluprací a komunikací	pozorování, schránka důvěry	průběžně
		žáci dotvářejí výzdobu tříd a školy	pozorování	průběžně
		škola má odpovídající vybavení	kontrola	2 x ročně
	Odpovídající materiální podmínky	žáci a učitelé využívají didaktickou techniku a pomůcky, které jsou k dispozici	hospitace	2 x ročně
		kvalifikovanost pedagogického sboru	kvalifikovanost sboru	1 x za rok

Personální oblast	Personální podmínky	učitelé zlepšují kvalitu své práce dalším vzděláváním	účast na DVPP, učitelská portfolia, autoevaluace	1 x ročně
		vedení školy pravidelnou kontrolní činností směřuje ke zlepšování kvality výukového procesu	plán hospitací, zápisy z hospitací a následných konzultací	2 x ročně
	Řízení školy	učitelé používají moderní metody a formy výuky	pozorování, hospitace	průběžně
Průběh vzdělávání	Kvalita vyučovacího procesu	učitelé využívají různé formy hodnocení dle předem stanovených kritérií	žakovské knížky, žakovská portfolia	průběžně 1 x ročně
		výsledky žakovských prací, srovnávacích testů, výsledky v soutěžích	vědomostní a dovednostní testy, srovnávací testy, žakovská portfolia, diskuse s žáky	průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	Naplnění klíčových kompetencí, zvládnutí výstupů ŠVP	prezentace výsledků práce	nástěnky a panely, webové stránky školy, příspěvky do tisku	průběžně

3.4 Dlouhodobé projekty a školní akce

Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Naše aktivity vedou k rozvoji žáků, zlepšování prostředí školy, zapojení zákonných zástupců a k prezentaci školy na veřejnosti.

Škola pravidelně pořádá tyto celoškolní projekty a akce:

- Závod o nejrychlejšího běžce školy
- Vánoční jarmark/Velikonoční jarmark
- Den Země
- Sběrové akce
- Předškolákem v pohodě
- Dopravní soutěž
- Pěvecká soutěž
- Recitační soutěž
- Švihadlový turnaj
- Pasování prvňáčků na čtenáře

3.5 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují jen žáci 1. stupně ZŠ, zaměřujeme se proto na úzkou spolupráci s mateřskou školou, abychom optimalizovali přechod dětí do základní školy. Také jsme zařadili do plánu školy projekt

Předškolákem v pohodě, který je určen dětem i zákonným zástupcům a je zaměřen nejen na předávání informací o možnostech přípravy na školní docházku, ale v několika lekcích také na praktické ukázky a procvičování důležitých dovedností.

Žáci školy jsou vedeni k respektu k ostatním, ke spolupráci, k pochopení a dodržování daných pravidel. Zapojují se do projektů a soutěží a jsou ochotni pomoci při organizaci. Žákům, kteří mají potíže se zvládnutím požadavků, které jsou na ně kladeny, pomáhají nejen vyučující a asistentky pedagogů, ale také spolužáci.

3.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je otevření procesu vzdělávání zákonným zástupcům žáků, to není možné bez kvalitní vzájemné komunikace. Zákonní zástupci jsou zváni do školy na třídní schůzky dvakrát ročně a jednou na individuální pohovory, dále mohou využít konzultace jednotlivých vyučujících, o výsledcích vzdělávání žáků jsou pravidelně informováni prostřednictvím žakovských knížek. Průběžně se mohou seznamovat s děním ve škole prostřednictvím webových stránek školy, zpravodaje a vývěsky obce.

Po ukončení 5. ročníku žáci pokračují v plnění povinné školní docházky převážně na školách ve Frenštátě pod Radhoštěm, proto úzce spolupracujeme se základními školami Tyršova a Záhumí. Žáci pátého ročníku mají možnost se na společných akcích seznámit nejen s budoucími spolužáky, ale i s prostředím těchto škol.

Úspěšně se rozvíjí spolupráce se spolkem Tichánek, který se zapojil do školního projektu Příroda našeho regionu a pořádá pro nás akce ke Dni Země. Žáci se zapojují do soutěží, které spolek vyhlašuje a vystupují na jeho akcích.

Při škole pracuje Unie rodičů, která se zaměřuje na podporu aktivit školy, na zájmovou činnost a soutěže žáků. Organizuje pro děti zajímavé akce - například mikulášskou nadílku, dětský karneval a Den dětí.

Školská rada pracuje od ledna 2006, jsou v ní zastoupeni dva zákonní zástupci žáků školy, dva učitelé a dva zástupci obce. Školská rada se schází nejméně dvakrát za rok.

Při řešení závažnějších problémů ve výchovně-vzdělávacím procesu nebo při podezření na specifické poruchy učení, kdy předpokládáme, že žák potřebuje k naplnění vzdělávacích potřeb poskytování podpůrných opatření, žádáme se souhlasem zákonných zástupců o pomoc Pedagogicko-psychologickou poradnu v Novém Jičíně nebo příslušná Speciálně-pedagogická centra.

Úzce spolupracujeme s obcí, s plaveckou školou Laguna v Novém Jičíně, s Centrem volného času Astra ve Frenštátě pod Radhoštěm, s okolními školami a především se spádovými školami ve Frenštátě pod Radhoštěm.

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1 Zaměření školy

Zaměření školy vychází z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků, z kvalifikovanosti pedagogického sboru, z tradic školy a je v souladu se vzdělávacími cíli základního vzdělávání. Škola se nachází v malé obci Podbeskydské pahorkatiny. Škola má prostorné třídy a venkovní areál se školním pozemkem, na kterém jsme díky rozvojovému programu MŠMT Podpora EVVO na školách vybudovali přírodní učebnu.

4.1.1 Cíle a pojetí programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Cílem programu je podporovat a zkvalitňovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v souladu s platnými pokyny MŠMT k zajištění EVVO, dále s RVP ZV a ŠVP naší školy.

V programu školy jde o motivaci a poskytnutí příležitostí k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování životního prostředí, k utváření hierarchie hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem, k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí, k udržitelnému způsobu života a udržitelným vzorcům chování jednotlivců, skupin i společnosti jako celku. Významným aspektem je provázanost EVVO s problematikou zdraví a zdravého životního stylu.

Aktuálnost a naléhavost problematiky životního prostředí se snažíme vhodně začleňovat do širších souvislostí s ostatními výchovně vzdělávacími strategiemi, a to v oblasti osobnostního, sociálního a morálního rozvoje a výchovy demokratického občana.

V rámci praktických činností vedeme žáky k šetrnému chování při pobytu v přírodě a k uplatňování nabytých zásad v každodenním životě, vedeme je k odpovědnému nakládání s odpady, učíme je minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí. V oblasti občanské kompetence vedeme žáky k poznávání přírodních a kulturních hodnot v regionu.

Učíme žáky uvažovat v souvislostech, vnímat závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti. Učíme je zodpovědnému jednání k přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně se účastnit ochrany životního prostředí.

Postupy a realizace EVVO

Cíle školního programu EVVO jsou zakomponovány ve školním vzdělávacím programu školy. Učíme se navzájem, ve výstupech jednotlivých předmětů, průřezových tématech, dále se prolínají projekty, kterých se škola účastní. Projekty jsou realizovány v průběhu celého školního roku. Výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO jsou obsaženy v osnovách a dále rozpracovány v tematických plánech učiva jednotlivých ročníků.

Škola se zaměřuje na:

- aktivity v péči o životní prostředí (třídění odpadu, šetření energií, péče o zeleň a úprava okolního prostředí, sběrové akce, spolupráce s myslivci, Den Země)
- exkurze, besedy, spolupráci s rodiči, s obcí a dalšími institucemi

4.1.2 Zájmová činnost žáků

Nadání žáků podporujeme nabídkou zájmových kroužků, které jsou zaměřeny na komplexní rozvoj vědomostí a dovedností žáků.

4.1.3 Znalost okolí školy, našeho regionu

Organizujeme exkurze do knihovny, muzeí, uskutečňujeme besedy s lidmi, kteří nám poutavým způsobem přiblíží život v regionu. Své okolí žáci blíže poznávají během různých vzdělávacích akcí a aktivit s přírodovědným nebo vlastivědným zaměřením.

4.1.4 Výchova k rozvoji zdraví

Okolí školy, prostorové podmínky a vybavení školy poskytují příznivé podmínky pro výchovu ke zdravému životnímu stylu. V hodinách tělesné výchovy využíváme nejen velkou a dobře vybavenou tělocvičnu, ale i areál u školy, multifunkční či fotbalové hřiště. K rozvoji zdraví slouží také celoškolní či třídní projekty a sportovní akce.

4.1.5 Počítačová gramotnost

Počítač s připojením k internetu je umístěn v každé třídě, počítače pro práci s výukovými programy jsou umístěny v jedné ze tříd. Žáci pracují s výukovými programy, učí se vyhledávat informace, tyto pak zpracovávat a vyhodnocovat.

4.1.6 Čtenářská gramotnost

Podporujeme zájem žáků o čtení. Do každé třídy je dodáván jeden dětský časopis. Spolupracujeme s knihovnou v Tiché a Frenštátě p. R., které pro nás pořádají akce a besedy. Děti mají možnost zakoupení knih z Klubu mladých čtenářů.

4.1.7 Výuka náboženství

Ve škole je nabízen kroužek náboženství pro žáky všech ročníků. Kroužek je členěn na několik skupin podle věku žáků.

4.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Učivo je chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.

4.2.1 Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

4.2.2 Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

4.2.3 Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4.2.4 Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

4.2.5 Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

4.2.6 Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

4.2.7 Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

4.3.1 Podpůrná opatření 1. stupně

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, zpracuje škola plán pedagogické podpory (PLPP). V plánu jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové průběžně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav a plán aktualizují v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, je doporučeno zákonným zástupcům využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Škola předá plán pedagogické podpory s jeho vyhodnocením školskému poradenskému zařízení.

4.3.2 Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Škola po obdržení Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zajistí jeho projednání a souhlas zákonným zástupcem. Pokud doporučení školského poradenského zařízení obsahuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu, je tento plán příslušnými pedagogy dle doporučených úprav sestaven. IVP je pedagogy průběžně vyhodnocován.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským

zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

4.3.3 Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zajišťuje

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Škola zajišťuje výuku takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Jestliže je u žáka vyučujícím zaznamenáno mimořádné nadání, žák je vzděláván podle Plánu pedagogické podpory (PLPP), který zpracovává třídní učitel. Na tvorbě PLPP se podílejí všichni učitelé, kteří žáka vyučují. PLPP specifikuje provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků. Realizace PLPP je průběžně vyhodnocována, v případě potřeby škola stanoví další postupy, například:

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka na základě doporučení ŠPZ;
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, úzká spolupráce s rodiči;
- obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, rozšiřování základního učiva do hloubky v těch vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje nadání dítěte;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

4.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do vyučovacích předmětů, popř. realizujeme jejich obsah formou projektové výuky, při které musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

4.5.1 Přehled průřezových témat:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDO)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
4. Multikulturní výchova (MuV)
5. Environmentální výchova (EV)
6. Mediální výchova (MeV)

Osobnostní a sociální výchova

Její specifikou je, že se učivem stává sám žák (se svými individuálními potřebami i zvláštnostmi), stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že

některé hry nebudou mít požadovaný efekt. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.
- **Sebezpoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Výchova demokratického občana

Má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získávání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.

- **Jsmo Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.

Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod.

- **Kulturní difference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Environmentální výchova

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí (z hlediska ekologického, ekonomického, vědeckotechnického, politického a občanského, časového i prostorového). Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatření; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Mediální výchova

Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o existenci a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování) a o získání dovedností k zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr.

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).
- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

Tematické okruhy produktivních činností

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.
- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Vysvětlivky zkratk:

Čj – Český jazyk	Tv – Tělesná výchova
Aj – Anglický jazyk	Vl – Vlastivěda
Prv – Prvouka	Př – Přírodověda
Hv – Hudební výchova	Inf – Informatika
M – Matematika	Pč – Pracovní činnosti
Vv – Výtvarná výchova	

Formy zařazení průřezových témat v předmětech:

I – integrace tematického okruhu průřezového tématu do předmětu

Osobnostní a sociální výchova (OSV)					
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	I Čj				
Sebepoznání a sebepojetí				I Př	
Seberegulace a sebeorganizace	I Tv				
Psychohygiena				I Př	
Kreativita	I Hv, Vv, Pč				
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	I Prv				
Mezilidské vztahy	I Prv				
Komunikace	I Aj I Čj 3. ročník				
Kooperace a kompetice	I M				
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			I Čj	I Čj	
Hodnoty, postoje, praktická etika				I Př	
Výchova demokratického občana (VDO)					
Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola				I Př	
Občanská společnost a stát				I VI	
Formy participace občanů v politickém životě				I VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování				I VI	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)					
Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá				I VI	
Objevujeme Evropu a svět				I VI	
Jsme Evropané				I VI	
Multikulturní výchova (MkV)					
Název tematického okruhu MkV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference				I VI	
Lidské vztahy				I Př	
Etnický původ				I VI	
Multikulturalita				I VI	
Princip sociálního smíru a solidarity				I Př	
Enviromentální výchova (EV)					
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	I Prv			I Př	
Základní podmínky života	I Prv			I Př	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	I Prv			I Př	
Vztah člověka k prostředí	I Prv			I Př	
Mediální výchova (MV)					
Název tematického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				I Inf	I Čj, Inf
Interpretace mediálních sdělení a reality				I Inf	I Inf
Stavba mediálních sdělení				I Inf	I Inf
Vnímání autora mediálních sdělení				I Inf	I Inf
Fungování a vliv médií na společnost				I Inf	I Čj, Inf
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení sdělení				I Čj	I Čj, Inf
Práce v realizačním týmu					I Čj, Inf

5. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

5.1 Hodnocení žáka ve škole

5.1.1 Pojetí a východiska hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů školního vzdělávacího programu pro jednotlivé předměty. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení (vyhláška č. 48/2005 Sb. § 14.)

Funkcí hodnocení je, aby žák získal informaci o tom, jak zvládl zadaná stanovená kritéria a požadavky, celkový přehled o dosažených výsledcích práce. Velmi důležité je však i formativní hodnocení, které poskytuje zpětnou vazbu, pomoc hledání cesty k dosažení stanovených cílů, motivuje žáky ke zlepšování výsledků práce a vede k sebehodnocení, porozumění sobě samému.

Podstatou školního hodnocení je zjištění úrovně kompetencí, vědomostí, dovedností a postojů žáka a formulace hodnocení na základě porovnání skutečného stavu se stavem předpokládaným, formulovaným jako cíle výuky.

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu a zprávu nejen pro žáky, ale také pro učitele a rodiče o tom, jak si žák vede na cestě k dosahování stanovených cílů. Hodnocení se neomezuje jen na konstatování výsledku, současného stavu, ale hledá také jeho příčiny, vysvětluje, naznačuje další vývoj a vhodné zásahy ve prospěch úspěšnosti žáka. S tím souvisí také práce s chybou. Učíme žáky chápat chyby jako přirozený průvodní znak poznávání, učíme je chybu si uvědomit, přiznat, hledat příčinu, chybu opravit a brát ji jako příležitost ke zlepšení.

Žáky hodnotíme na základě individuální vztahové normy, tedy ve vztahu k jeho předešlým výkonům (posouzení individuálního pokroku každého dítěte), a ne na základě srovnávání s ostatními. Hodnocení bere v úvahu individuální předpoklady a možnosti dítěte a vytváří tak šanci na dosažení úspěchu pro všechny žáky. Je komplexní – neomezuje se jen na posuzování úrovně znalostí, ale postihuje také kvalitu myšlenkových procesů, učebních strategií, motivaci, samostatnost, tvořivost, slovní projev, dovednosti spolupráce aj. Za pozitivní trend považujeme posílení hodnotící činnosti žáků a vedení žáků k sebehodnocení, sebekontrolě.

5.1.2 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vycházejí ze zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním a středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

5.1.3 Způsob hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací (známkou). Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka se specifickou poruchou učení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka. § 51 Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

5.1.4 Kritéria hodnocení

Výsledky vzdělávání hodnotíme klasifikačními stupni prospěchu:

1 - výborný 2 - chvalitebný 3 - dobrý 4 - dostatečný 5 - nedostatečný

Stupeň klasifikace stanovuje vyučující, bere ohled na věk žáka, povahu vyučovacího předmětu, náročnost učiva, doporučení pedagogicko-psychologické poradny, popřípadě odborného lékaře.

Známka je motivací a prostředkem ke splnění cíle, zachycuje učební výsledky žáka za příslušné období. Žák je s výsledkem svého hodnocení vždy seznámen, má možnost se k němu vyjádřit.

V předmětech výchovného zaměření (Hv, Vv, Pč, Tv) hodnotíme snahu, píli, aktivitu, zájem o předmět.

Chování je hodnoceno v souladu s Vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky následovně:

- 1 - velmi dobré - žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Minimálně se dopouští jednání a chování v rozporu se školním řádem, které však nemají zásadní negativní význam. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- 2 - uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování, školnímu řádu nebo se přes udělené výchovné opatření přestupků dopouští opakovaně. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- 3 - méně uspokojivé – chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových hrubých přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Zákonní zástupci žáka jsou informováni o prospěchu a chování žáka:

- známkami zapsanými do žákovské knížky v tištěné i elektronické podobě
- na třídních schůzkách a na individuálních pohovorech
- třídní učitelkou, jestliže o to zástupci žáka požádají
- třídní učitelkou nebo ředitelem školy v případě mimořádného zhoršení prospěchu či chování

Při klasifikaci výsledků v jednotlivých vyučovacích předmětech se v souladu s očekávanými výstupy daných vzdělávacích oblastí hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků a schopnost vyjádřit je, kvalita a rozsah získaných schopností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských i přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu,
- kvalita výsledků činností.

5.1.5 Pravidla pro sebehodnocení žáků

Součástí procesu hodnocení je i sebehodnocení žáka, které je zároveň považováno za jednu z výrazných kompetencí, které se mají žáci naučit. Je součástí průběžného i celkového hodnocení a žáci jsou k němu pravidelně vedeni. Žák se zaměřuje především na posuzování vlastního individuálního pokroku vůči svému dřívějšímu výkonu, sleduje vlastní činnosti, ověřuje si, jak daleko má k dosažení cíle. Žákům jsou před zahájením práce sděleny základní požadavky nebo předloženy ukázky správně vypracovaných úkolů. Součástí sebehodnocení je také hodnocení sama sebe v kontextu skupiny. Sebehodnocení žáků může probíhat ústně i písemně.

Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace
• Tichá 282, 742 74 Tichá • IČO: 70986479 • datová schránka: 97zmifh
• www.zsticha.cz • + 420 555 333 236 • skola@zsticha.cz

Vedeme žáka k sebevyjádření toho, čeho dosáhl:

- hodnotí své dovednosti, schopnosti, postoje, poznatky,
- hodnotí míru zapojení do vyučování, vlastní aktivitu, podíl na společné práci, kvalitu prožitků.

6. Učební plán

6.1 Tabulace učebního plánu

Výchovně vzdělávací oblasti	předměty	ročník					součet
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace (51)	<i>Český jazyk</i>	7+1	7+2	7+2	6+2	6+1	33+8=41
	<i>Anglický jazyk</i>	0	0+1	3	3	3	9+1
Matematika a její aplikace (25)	<i>Matematika</i>	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5=25
Informatika (2)	<i>Informatika</i>	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět (13)	<i>Prvouka</i>	2	2	2	0	0	6
	<i>Vlastivěda</i>	0	0	0	1+1	2	3+1=4
	<i>Přírodověda</i>	0	0	0	1	2	3
Umění a kultura (12)	<i>Hudební výchova</i>	1	1	1	1	1	5
	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví (10)	<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce (5)	<i>Pracovní činnosti</i>	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata		integrována do předmětů					
<i>Celkem povinně hodin</i>		20	22	24	26	26	118

6.2 Poznámky k učebnímu plánu

Posílili jsme hodinové dotace vyučovacích předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika a Vlastivěda.

Výuka probíhá formou vyučovacích hodin, v případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků. Do výuky jsou zařazovány krátkodobé i dlouhodobé projekty. Do organizačních forem výuky dále patří návštěvy divadla, knihovny, besedy, exkurze, zapojení do soutěží apod.

- Čj – disponibilní hodiny zařazeny z důvodu posílení čtenářské gramotnosti a kritického myšlení
- M – disponibilní hodiny využity pro posílení matematické a finanční gramotnosti
- Aj – disponibilní hodiny využity k rozvoji komunikačních schopností
- V1 – prohloubení všeobecného rozhledu žáků

7. Učební osnovy

Základ osnov je v očekávaných výstupech, uvedené učivo je pouze prostředkem k dosahování těchto očekávaných výstupů. Součástí osnov je vždy charakteristika příslušného předmětu.

Učební osnovy jsou zpracovány pro jednotlivé předměty a pro jednotlivé ročníky učebního plánu do ročníkových výstupů. Vycházejí ze snahy rozvíjet klíčové kompetence a z cílů základního vzdělávání. Na prvním stupni se snažíme o to, abychom usnadnili přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do pravidelného a systematického vzdělávání.

Osnovy jsou koncipovány tak, aby v průběhu základního vzdělávání získali žáci takové vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi, zapojit se do celoživotního vzdělávání a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti. V budoucnu se počítá s tím, že školní učební osnovy budou postupně upravovány v souladu se změnami, které souvisejí s pokrokem vědy a techniky, se změnami ve společnosti, budou reagovat na změny v pedagogice a případně na organizační změny ve škole. Učební osnovy jsou v souladu s cíli základního vzdělávání. K těmto cílům patří:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevoval pozitivní city v chování, jednání a v prožívání
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

V následujícím textu jsou zařazeny osnovy jednotlivých předmětů s tím, že základ osnov je v očekávaných výstupech, uvedené učivo je pouze prostředkem k dosahování těchto očekávaných výstupů. Součástí osnov je vždy charakteristika příslušného předmětu.

Na prvním stupni se jedná o následující předměty: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti a Tělesná výchova.

7.1 Český jazyk

7.1.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace. V prvním ročníku má předmět komplexní charakter, od druhého ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Obohacujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k osvojování si spisovné podoby českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti. Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat správně různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat výsledky svého poznání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

V Literární výchově poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názor o přečteném díle.

7.1.2 Časová dotace

- 1. ročník 8 hodin týdně
- 2. ročník 9 hodin týdně
- 3. ročník 9 hodin týdně
- 4. ročník 8 hodin týdně
- 5. ročník 7 hodin týdně

7.1.3 Formy realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.1.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech.
- Vedeme žáky ke čtení s porozuměním, k vyhledávání informací z různých zdrojů (slovníky, jazykové příručky, internet), k tvořivosti (slohové práce),
- k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení prací spolužáků, k učení se v souvislostech, k prezentaci výsledků své práce.
- Učitel se zajímá o názory a náměty žáků, vede je k sebekontrolě.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, nalézali chyby v textu a odůvodnili správné řešení.
- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost.
- S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu, vedeme žáky ke kultivovanému projevu (verbální, písemný), ke schopnosti vést dialog, umět naslouchat, prezentovat svůj názor a výsledky své práce.
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými.
- Vedeme žáky v rámci skupinové práce k tomu, aby se zhostili role mluvčího a prezentovali výsledky práce skupiny.
- Vedeme žáky, aby při popisu situací nebo při vyprávění příběhů postupovali chronologicky od začátku do konce, aby nacházeli příčiny a následky dané situace a popisovali je.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, hodnotí se (skupinová práce, kooperativní výuka).
- Společně s žáky vytváříme pravidla chování v třídním kolektivu a vyžadujeme jejich dodržování.

Kompetence občanské

- Vyžadujeme od žáků již prvního ročníku spolupodílení se na vytváření pravidel chování a důsledně dbáme na jejich dodržování.
- Ve výuce reflektujeme společenské dění v obci, regionu i státě, žáci hovoří a píšou o konkrétních akcích, práce pak mohou zveřejnit.
- Seznamujeme žáky také s literárními díly z našeho regionu a tím k němu posilujeme jejich vztah

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Kompetence digitální

učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici, vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdělení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivuje žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

žák:

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií, využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických
- vyhledá základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovná informace z různých zdrojů
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	čtení s porozuměním, přirozená intonace, nadpis, řádek, odstavec čtení psacího písma	rozvoj schopností poznávání
<i>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, blahopřání, sdělování krátkých zpráv	
<i>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
<i>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
<i>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	správná artikulace, srozumitelné mluvení rozvíjení znělého hlasu komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, blahopřání, sdělování krátkých zpráv	
<i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	uvolňovací cviky, příprava k psaní, psaní, opis, přepis, diktát	
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	dodržování hygienických návyků správného psaní	
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	poslech literárního textu	
<i>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	věta, slovo, slabika, hláska, písmeno, sluchová analýza a syntéza slabik písmena abecedy písmeno malé, velké, tištěné, psané tečka, čárka, otazník, vykřičník, dvojtečka, pomlčka	
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	reprodukce textu přednes říkadla, básně nebo úryvku prózy pojmy: rozpočítadlo, říkanka, hádanka, pohádka, báseň, spisovatel, časopis, kniha, čtenář, ilustrace	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	volná reprodukce textu	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pojmy: rozpočítadlo, říkanka, hádanka, pohádka, báseň, spisovatel, časopis, kniha, čtenář, ilustrace nahrazování slova v textu slovem stejného významu dramatizace	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> <i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> <i>ČJL-3-2-01p tvoří slabiky</i> <i>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i> <i>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> <i>- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, uplatnění přirozené, intonace pojmy: básník, verš, rým, přízvuk, recitace, děj, herec, vypravěč, divadlo, ilustrátor	rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, dialog, mluvčí, posluchač	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	pořádek vět v řeči mluvené a psané výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, dialog, mluvčí, posluchač	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	dodržování hygienických návyků správného psaní, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu diakritická znaménka	
<i>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	jednoduchý popis plynulý a úhledný písemný projev, dopis, adresa, nadpis, odstavec	
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	členění jazykového projevu vyprávění pohádky nebo povídky, text a ilustrace	
<i>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	rozdělení hlásek, souhlásky znělé a neznělé, písmeno ě abeceda, písmo	
<i>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	nauka o slově, slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	
<i>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	ohebné a neohebné slovní druhy	
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	podstatná jména, slovesa a předložky	
<i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	věta a souvětí spojky a jejich funkce	
<i>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	druhy vět, psaní vět s náležitými znaménky	
<i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	rozdělení hlásek, souhlásky znělé a neznělé, písmeno ě rozlišování obecných jmen a vlastních jmen, pravopis jmen místních	
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	poslech literárního textu pojmy: básník, verš, rým, přízvuk, recitace, děj, herec, vypravěč, divadlo, ilustrátor	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> <i>ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> <i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> <i>ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> <i>ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky</i> <i>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i> <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> <i>při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i> <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> <i>ČJL-3-2-01p tvoří slabiky</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty	komunikace
<i>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	formy společenského styku omluva, prosba, pozdrav, oslovení, vzkaz	
<i>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	literární texty poezie, próza, pověst, bajka čtení hlasité a tiché	
<i>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	poslech literárního textu písemné sdělení	
<i>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	čtení hlasité a tiché	
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	automatizace psaní hygienické návyky technika psaní	
<i>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	písemné sdělení adresa, pozdrav, vzkaz, blahopřání	
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	souvislé jazykové projevy, využívání jednoduché osnovy	
<i>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu souvislý mluvený projev, význam slov	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i> <i>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	slovní druhy ohebné a neohebné	
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	podstatná jména, rod, číslo, pád, skloňování slovesa – pojmenování děje, osoba, číslo, čas, časování	
<i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
<i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu podstatná jména, rod, číslo, pád, skloňování věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy nauka o slově, slova příbuzná hláska a písmeno	
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	čtení hlasité a tiché poslech literárního textu poezie, próza, pověst, bajka	
<i>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	práce s literárními texty	
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i> <i>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	čtení a poslech textů, práce s textem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> <i>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty</i> <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> <i>ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> <i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> <i>ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> <i>ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby</i> <i>ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> <i>ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</i> <i>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	čtení hlasité a tiché	řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává fakta</i>	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku orientace v textu orientace v naučných textech přiměřených věků, vystižení podstaty sdělení	
<i>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku, orientace v textu popis, pozvánka, blahopřání, dopis, sms	
<i>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	schopnost spolupráce, vzájemné komunikace vypravování	
<i>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	prosociální chování	
<i>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	řešení konfliktních situací, mimika, gesta, dialog základní prvky komunikace	
<i>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	spisovná a nespisovná slova v psaném a mluveném projevu	
<i>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i>	osnova, nadpis, členění projevu, odstavce vypravování	
<i>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	nauka o slově, slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená, slova příbuzná, slova jednoznačná, mnohoznačná	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	stavba slova, kořen, část příponová a předponová, koncovka předpony, předložky	
<i>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	slovní druhy a jejich třídění, tvary slov, mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen infinitiv sloves, určité slovesné tvary, slovesné způsoby, vzory podstatných jmen	
<i>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	nauka o slově, slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená, slova příbuzná, slova jednoznačná, mnohoznačná	
<i>ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	práce s větou, podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem	
<i>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	věta jednoduchá, souvětí, základní větné členy, smysluplné uspořádání vět	
<i>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	věta jednoduchá, souvětí, základní větné členy, smysluplné uspořádání vět	
<i>ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	vyjmenovaná slova, slova příbuzná	
<i>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	práce s větou, podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem	
<i>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	zážitkové čtení	
<i>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy umělecký a naučný text	tvorba mediálního sdělení
<i>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>	pohádka, bajka, povídka rozpočítadlo, hádanka, říkanka umělecký a naučný text	
<i>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	verš, rým, přirovnání, poezie, próza, spisovatel, básník, čtenář	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i> <i>ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</i> <i>ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty</i> <i>ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
- tvoří otázky a odpovídá na ně - ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p za pomoci učitele dramatizuje jednoduchý příběh - ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu - ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	situace v běžném společenském styku vhodná technika mluveného projevu spisovná výslovnost a pravopis	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	inzerce, nabídky, reklama	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení fungování a vliv médií na společnost
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	situace v běžném společenském styku vhodná technika mluveného projevu	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	vyplňování běžných tiskopisů práce s pravidly českého jazyka, slovníky spisovné češtiny, naučnými slovníky vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, slovní zásoba	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, slovní zásoba	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	nauka o slově, slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma	
<i>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	stavba slova, společný kořen ve slovech příbuzných lexikální pravopis	
<i>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	slovní druhy a jejich třídění, tvary slov, mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	
<i>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	nauka o slově	
<i>ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i> <i>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	věta jednoduchá, souvětí	
<i>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	větné vzorce, tvorba souvětí rozmanité spojovací výrazy	
<i>ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	vyjmenovaná slova, slova příbuzná	
<i>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	shoda přísudku s podmětem práce s větou, podmět vyjádřený i nevyjádřený, několikanásobný, přísudek slovesný	
<i>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	referát	
<i>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	čtení a poslech literárního textu	tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu
<i>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i> <i>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	proza, poezie, lyrika, epika, text umělecký, text naučný, řeč autora a postav, pověst, bajka, povídka, dobrodružná četba, comics, sloka, verš, rým	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i> <i>ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu		

7.2 Anglický jazyk

7.2.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace s těmito tématy: Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.

Tento vyučovací předmět poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Žáci si uvědomují důležitost jazykového vzdělání a jsou motivováni k dalšímu studiu jazyků. Předmět umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Podle Evropského referenčního rámce pro jazyky žáci na konci 2. období dosáhnou stupně A1 – uživatel základů jazyka: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasné a je ochoten mu/jí pomoci.

7.2.2 Časová dotace

- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 3 hodiny týdně
- 4. ročník 3 hodiny týdně
- 5. ročník 3 hodiny týdně

7.2.3 Formy realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.2.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Probouzíme u žáků zájem o výuku angličtiny.
- Zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami, písničkami, vytváříme pozitivní vztah k učení cizímu jazyku.
- Zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace vyhledávají z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům předkládáme k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci formulují jednoduché myšlenky anglicky a využívají dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu.
- Učitel žáky vybízí, aby kladli k danému tématu otázky.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme činnosti do dvojic, skupin, vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.
- Vytváříme situace, kdy žáci žádají o informaci a poskytují pomoc, radu.

Kompetence občanské

- Prostřednictvím videa, televizních pořadů, knih umožňujeme žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi zvyky.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k samostatné práci se slovníkem.
- Umožňujeme žákům využívat moderní informační technologie.

Kompetence digitální

učitel:

- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s realitami, které se týkají probíraných témat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů žák:
- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase
- na konci období napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech
- vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	komunikace
<i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	SLOVNÍ ZÁSoba základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem TEMATICKÉ OKRUHY domov, rodina, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, příroda	
<i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> <i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i>	MLUVNICE základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí dané slovní zásoby (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	komunikace
<i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	SLOVNÍ ZÁSoba základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem TEMATICKÉ OKRUHY domov, rodina, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, příroda	
<i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> <i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i>	MLUVNICE základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí dané slovní zásoby (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> <i>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov SLOVNÍ ZÁSoba základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i> <i>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> <i>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> <i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> <i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i>	TEMATICKÉ OKRUHY domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí MLUVNICE základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí dané slovní zásoby (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka		

7.3 Prvouka

7.3.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět s těmito tématy: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Vzděláváním v předmětu prvouka se rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich. Propojení vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků pomáhá při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Environmentální vzdělávání, dopravní výchova a výchova k rozvoji zdraví tvoří významnou součást tohoto předmětu.

7.3.2 Časová dotace

- 1. ročník 2 hodiny týdně
- 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. ročník 2 hodiny týdně

7.3.3 Formy realizace

Vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých i dlouhodobých projektů.

7.3.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům přístup k mnoha informačním zdrojům a zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, vyhodnocují a kombinují.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.
- Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí i mezi jednotlivými předměty a obory.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům zdokonalovat kompetenci práce s informacemi z různých zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- Žáky vedeme úměrně věku k používání internetu.
- Vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.
- Žákům nebráníme při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.
- Vytváříme takové situace, kdy k závěrům o přírodních jevech docházejí žáci sami prostřednictvím experimentů a vlastního aktivního zkoumání.
- Vedeme žáky k tomu, aby sami vyhledávali problémové lokality a skutečnosti v okolí jejich bydliště.
- Vedeme žáky k využívání kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí, k hledání různých variant řešení a k obhájení správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.

- Čtení, psaní a diskusi používáme jako nástroje učení. Žáci vyhledávají odborné texty v různých zdrojích, čerpají z nich informace pro své učení, diskutují o nich, sami vytvářejí texty.
- Využíváme komunitních kruhů k vyjadřování prezentací žáků a vnímání se navzájem.
- Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel diskuse, na nichž jsme se předem dohodli.

Kompetence sociální a personální

- Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole – žáci se podílejí na vytváření pravidel třídy, jejich efektivitu vyhodnocujeme na třídní úrovni.
- Sami učitelé pravidla soužití ve třídě dodržují a tím podporují pozitivní klima a atmosféru bezpečí.
- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení.

Kompetence občanské

- Umožňujeme žákům poznávat přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí.
- Informujeme žáky o základních možnostech jednotlivce k ochraně přírody, vytváříme návyky a rozvíjíme postoje vedoucí k ochraně životního prostředí.
- Seznamujeme žáky s významem třídění odpadu, sběru papíru, recyklací.
- Vedeme žáky k rozvoji zdraví.
- Prostřednictvím modelových situací učíme žáky, jak se zachovat v krizových a nezvyklých situacích.
- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.
- Společně s žáky se učitelé domlouvají na pravidlech soužití a vedou žáky k jejich dodržování; uplatňují důsledky při jejich nedodržování.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel při pohybu na komunikacích.

Kompetence pracovní

- Ve výuce vytváříme příležitosti, kdy se žáci mohou seznamovat s různými oblastmi lidského konání a vyhodnocovat jejich přínos pro sebe i společnost.
- Zapojujeme žáky do činností a aktivit školy podporující zdraví a do propagace zdravého životního stylu.
- Vedeme žáky k šetrnému chování při pobytu v přírodě a k uplatňování nabytých zásad v každodenním životě, učíme je minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí.
- Učíme žáky třídit odpad, organizujeme sběrové akce.
- Při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vedeme žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci své místo uklidili.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.

Kompetence digitální

učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit
- porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> <i>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i> <i>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i> <i>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i> <i>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> <i>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</i> <i>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i> <i>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> <i>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i> <i>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny</i>	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov, škola obec (město), místní krajina okolní krajina (místní oblast, region) regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět mapy obecně zeměpisné a tematické LIDÉ KOLEM NÁS rodina soužití lidí chování lidí právo a spravedlnost LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád současnost a minulost v našem životě regionální památky báje, mýty, pověsti ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti voda a vzduch nerosty a horniny, půda vesmír a Země rostliny, houby, živočichové životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě a	poznávání lidí mezilidské vztahy ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 1.- 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i> ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ochrana přírody ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo péče o zdraví návykové látky, závislosti a zdraví osobní bezpečí, krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	vztah člověka k prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

7.4 Vlastivěda

7.4.1 Charakteristika:

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět s těmito tématy: Místo, kde žijeme, Lidé a čas. Dopravní výchova tvoří nedílnou součást tohoto předmětu.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

7.4.2 Časová dotace

- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

7.4.3 Formy realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vyučovacího předmětu Prvouka.

7.4.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům přístup k mnoha informačním zdrojům a zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, vyhodnocují a kombinují.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.
- Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí i mezi jednotlivými předměty a obory.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům zdokonalovat kompetenci práce s informacemi z různých zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- Žáky vedeme úměrně věku k používání internetu.
- Žákům nebráníme při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Čtení, psaní a diskusi používáme jako nástroje učení. Žáci vyhledávají odborné texty v různých zdrojích, čerpají z nich informace pro své učení, diskutují o nich, sami vytvářejí texty.
- Využíváme komunitních kruhů k vyjadřování prezentací žáků a vnímání se navzájem.
- Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel diskuse, na nichž jsme se předem dohodli.

Kompetence sociální a personální

- Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole – žáci se podílejí na vytváření pravidel třídy, jejich efektivitu vyhodnocujeme na třídní úrovni.
- Sami učitelé pravidla soužití ve třídě dodržují a tím podporují pozitivní klima a atmosféru bezpečí.
- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení.

Kompetence občanské

- Zapojujeme žáky do dění obce, např. přípravou programu a realizací obecních oslav apod.
- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.
- Společně se žáky se učitelé domlouvají na pravidlech soužití a vedou žáky k jejich dodržování; uplatňují důsledky při jejich nedodržování.
- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice.
- Organizujeme akce, při kterých se žáci mohou setkat s odkazem a tradicemi regionu.

Kompetence pracovní

- Ve výuce vytváříme příležitosti, kdy se žáci mohou seznamovat s různými oblastmi lidského konání a vyhodnocovat jejich přínos pro sebe i společnost .
- Při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vedeme žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci své místo uklidili.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Umožňujeme žákům reflektovat, hodnotit úspěšnost dosažení cíle.

Kompetence digitální

učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání okolí s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.-5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	MÍSTO, KDE ŽIJEME obec (město), místní krajina okolní krajina (místní oblast, region) regiony ČR naše vlast Evropa a svět mapy obecně zeměpisné a tematické LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád současnost a minulost v našem životě regionální památky báje, mýty, pověsti	jsme Evropané multikulturalita kulturní difference etnický původ objevujeme Evropu a svět občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě Evropa a svět nás zajímá principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		

7.5 Matematika

7.5.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Matematika a její aplikace s těmito tématy: Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vyučovací předmět matematika je založen především na aktivních činnostech žáků, kterými si osvojují některé pojmy, matematický jazyk, postupy a jejich užití. Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou a finanční gramotnost. Matematika klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci získávají dovednosti poradit si s reálnými úlohami denní potřeby, rozeznat důsledky a příčiny, odvodit nové zkušenosti, vyhledávat informace a pracovat s nimi a zároveň ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Cílem je osvojit si aritmetické operace v jejich třech složkách (dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění). Žáci se seznamují s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. Záměrem je automatizace představy velikosti čísel, určování a znázorňování geometrických útvarů, maximální využití manipulativní činnosti, dále odhad a měření délek, využívat prostředky výpočetní techniky, uvědomění si změn a závislosti známých jevů.

Matematika pro žáky IV. a V. ročníku vede k rozvoji logického a abstraktního myšlení, napomáhá k rozvoji paměti, kombinatorického myšlení, kritickému usuzování. Předmět matematika vede žáky k srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím matematických problémů, žáci se učí vnímat závislosti a složitosti reálného světa a využívat matematické poznatky a dovednosti v praktickém životě.

Předmět rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, vede je k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti, přesnosti, dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusů. Důležitou součástí vzdělávání v předmětu matematika je volit vhodné způsoby, metody a strategie řešení příkladů, organizovat své vlastní postupy a projevovat ochotu k různým způsobům řešení. Žáci se učí řešit problémové situace z běžného života, informace se snaží logicky třídit, analyzovat, provádět situační náčrty a na základě vlastního výběru tato data efektivně využívat v procesu učení.

7.5.2 Časová dotace

- 1. ročník 5 hodin týdně
- 2. ročník 5 hodin týdně
- 3. ročník 5 hodin týdně
- 4. ročník 5 hodin týdně
- 5. ročník 5 hodin týdně

7.5.3 Formy realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.5.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Volíme při učení vhodné způsoby a metody, zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, třídí, vyhodnocují a kombinují, umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, žák se postupně učí kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problému

- Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly a situace, při nichž je nutné řešit praktické příklady
- Vedeme žáky úměrně věku k používání výpočetní techniky, internetu a ke zdokonalování práce s daty a informacemi.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity či prezentovat výsledky své práce veřejnosti

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, učíme žáky oceňovat práci vlastní i druhých, podporujeme pozitivní klima a atmosféru
- Zařazujeme do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektujeme výhody a nevýhody těchto různých způsobů.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke správnému využívání matematických poznatků a zkušeností pro svůj vlastní rozvoj
- Umožňujeme žákům reflektovat své schopnosti i reálné možnosti, podporujeme sebepoznávání žáků.

Kompetence občanské

- Vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

učitel:

- učí žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišovat symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

žák:

- vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií; posoudí úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získá či vyhledá v doporučených zdrojích
- čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru přirozená čísla 1–20	kooperace a kompetice
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	přirozená čísla 1–20 pojmy nejméně, nejvíce, více, méně rozklady, struktura čísel čtení a psaní čísel 0–20	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
	číslice 0–9, čísla 10–20 porovnávání čísel znaky <, =, >	
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	číselná osa	
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku, s přechodem přes desítku s názorem	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	vytváření a řešení slovních úloh vedoucích k porovnávání čísel do 20 a ke vztahům o n -více (méně)	
<i>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i> <i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	čas: hodina, den, týden, měsíc, rok tabulky, schémata	
<i>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	modelové situace, práce s českými mincemi	
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i> <i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	rovinné obrazce: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, koule, kvádr, válec porovnávání velikosti útvarů a těles odhadem: větší, menší, stejný, nižší, vyšší orientace v prostoru, pojmy vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, vedle koule, krychle, válec, kvádr umísťování obrazce v prostoru podle instrukcí, dokreslování obrazců ve čtvercové síti	
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	umísťování obrazce v prostoru podle instrukcí, dokreslování obrazců ve čtvercové síti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
<i>M-3-1-01p</i>	<i>porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i>	
<i>M-3-1-02p</i>	<i>čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</i>	
<i>M-3-1-02p</i>	<i>zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat</i>	
<i>M-3-1-04p</i>	<i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i>	
<i>M-3-1-05p</i>	<i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</i> <i>umí rozklad čísel v oboru do 20</i>	
<i>M-3-2-02p</i>	<i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i>	
<i>M-3-2-03p</i>	<i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i>	
-	<i>zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i>	
-	<i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i>	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
M-3-3-01p	<i>pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i>	
M-3-3-01p	<i>rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují</i>	
M-3-3-02p	<i>používá pravítko</i>	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 s přechodem přes desítku přirozená čísla 1–100, vytváření souborů pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl sudá čísla a lichá čísla	kooperace a kompetice
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, násobení jako opakované sčítání řady násobků daného čísla, automatizace násobílek 2,3,4,5 automatizace dělení v oboru probraných násobílek názorné zavedení spojů násobílek 6–9 pojmy činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl záměna činitelů, vztahy, závorky	
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	číselná osa	
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 s přechodem přes desítku přirozená čísla 1–100, vytváření souborů řád jednotek a desítek počítání po desítkách, po jedné (v číselném oboru 0–100) sčítání a odčítání násobků deseti sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes desítku z paměti násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, násobení jako opakované sčítání	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
	řady násobků daného čísla, automatizace násobinek 2,3,4,5 automatizace dělení v oboru probraných násobinek názorné zavedení spojů násobinek 6–9 pojmy činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl záměna činitelů, vztahy, závorky	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	počítání s penězi řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 100 odhad výsledku úloh záměna činitelů, vztahy, závorky řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobinek a s využitím vztahů n- krát více, n-krát méně	
<i>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	časové údaje: den, hodina, minuta, sekunda	
<i>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
<i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	měření délky, jejich záznamy, porovnávání zaznamenaných dat; tabulky	
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i> <i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	rovinné obrazce: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, koule, kvádr, válec kreslení rovných a křivých čar, lomená čára, přímka	
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	rýsování úseček, měření délky úseček, odhad jednotky cm, m mm; označení bodů a úseček	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat	
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	číselný obor 0 – 1000 počítání po stovkách, desítkách a jednotkách rozklad čísla v desítkové soustavě odhad a kontrola výsledku písemné algoritmy sčítání a odčítání trojčiferných čísel	kooperace a kompetice
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	čtení a zápisy trojčiferných čísel porovnávání čísel (i pomocí číselné osy)	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	automatizace všech spojů násobílek automatizace dělení v oboru násobílek pamětné násobení mimo obor násobílek součet a rozdíl čísel	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	dělení se zbytkem pojmy součin, podíl, zbytek početní operace s užitím závorek řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony, také k užití vztahů <i>n-krát více, n-krát méně</i> řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	jednotky délky, hmotnosti, objemu, času odhady cen základních potravin a celkové ceny nákupu, kontrola vrácených peněz při placení	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá	přímka, polopřímka, úsečka, geometrické tvary, tělesa, kružnice s daným poloměrem	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>		
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	přímka, polopřímka, úsečka, geometrické tvary, tělesa, kružnice s daným poloměrem rýsování úseček dané délky odhad délky úsečky, měření úsečky	
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	čtvercová síť, osově souměrné útvary	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat	
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	
	umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	
M-3-3-01p	rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	
M-3-3-02p	používá pravítko	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	přirozená čísla, celá čísla číselný obor 0 - 1 000 000 posloupnost, porovnávání přirozených čísel do 1 000 000 vlastnosti sčítání (komutativnost) a odčítání	
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel (mající nejvýše tři číslice různé od nuly) řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy pořadí početních výkonů, užívání závorek	
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky</i>	zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>početních operací v oboru přirozených čísel</i>	písemné algoritmy násobení a dělení, odhad výsledku, kontrola výpočtu	
<i>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o <i>n-více (méně)</i> , <i>n-krát více(méně)</i> odhad a kontrola výsledků práce s kalkulátorem	
<i>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	celek, část, zlomek čitatel, jmenovatel, zlomková čára využití názorných obrázků k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny celku řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny daného celku vyjádření celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny manipulací s konkrétními předměty názorně vyznačí polovinu, třetinu, pětinu čtvrtinu celku	
<i>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	sčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
<i>M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	celá čísla práce s číselnou osou, čtení, zápis a zobrazování čísel s užitím znalosti řádů v desítkové soustavě kladná i záporná čísla doplňování vzestupně i sestupně v daném numeračním oboru	
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	tabulky, diagramy sběr a třídění dat řešení slovních úloh kombinatorické povahy	
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	obecnou platnost algoritmů (např. násobení nenulového čísla číslem jedna, číslem nula, dělení číslem jedna)	
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	rýsování rovinných útvarů kružnice, kruh střed a poloměr, rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem rýsování trojúhelníku se třemi zadanými délkami stran	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
	rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník	
<i>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh a situací na výpočty obvodu obdélníku a čtverce	
<i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
<i>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	užití základních jednotek obsahu cm^2 , m^2 určování obsahu pomocí čtvercové sítě	
<i>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	osa souměrnosti, osově souměrné útvary	
<i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	zajímavé slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, prostorová představivosti Praktické slovní úlohy a problémy, při jejichž řešení používá svůj úsudek a představivost	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</i> <i>M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</i> <i>M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla</i> - používá kalkulátor <i>M-5-2-01p za pomoci učitele vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> <i>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</i> <i>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky</i> <i>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru</i> - pozná základní tělesa <i>M-5-4-01p za pomoci učitele řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</i>		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti, užití písemných algoritmů užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost)	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	číselný obor do miliardy porovnávání přirozených čísel posloupnost a zobrazování přirozených čísel na číselné ose zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) odhady číselných výsledků, kontrola výpočtu písemné algoritmy násobení, dělení jedno a dvojciferným dělitelem aplikace znalosti přechodu mezi číselnými řády, dodržování pravidel pro pořadí operací v oboru přirozených čísel	
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky práce s kalkulátorem, kontrola výsledku řešení slovních úloh, odhady výsledků	
<i>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	řešení slovních úloh s více početními výkony tvoření slovních úloh k matematickému vyjádření, zformování odpovědi k získanému výsledku využití osvojených početních operací řešení slovních úloh kombinatorické povahy	
<i>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	zlomky se jmenovatelem 10, 100, jejich zápis desetinným číslem	
<i>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	porovnávání sčítání a odčítání zlomků	
<i>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	desetinná čárka, desetina, setina, psaní a čtení desetinných čísel	
<i>M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	určování údajů na teploměru s použitím znaménka „–“	
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	vyhledávání, sbírání a třídění dat (měření teploty, času) aritmetický průměr peníze, úspory	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	grafy, soustava souřadnic, tabulky sloupcový a kruhový diagram matematizace reálných situací	
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	konstrukce obdélníku, čtverce, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
<i>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	grafický součet a rozdíl úseček	
<i>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce, odhady jednotky obsahu řešení úloh z praxe výpočty povrchu kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn	
<i>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	osově souměrné útvary	
<i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	zajímavé slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost jednoduchý osobní rozpočet práce s tabulkou, vyhledávání dat, vztahů (nejmenší, největší hodnota apod.)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</i> <i>M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla</i> <i>M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</i> <i>M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</i> <i>M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</i> <i>M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy</i> <i>M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla</i> - používá kalkulátor <i>M-5-2-01p vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> <i>M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce</i> - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi <i>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</i> <i>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky</i> <i>M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i> <i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i> <i>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru</i> - pozná základní tělesa		

Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace
 • Tichá 282, 742 74 Tichá • IČO: 70986479 • datová schránka: 97zmifh
 • www.zsticha.cz • + 420 555 333 236 • skola@zsticha.cz

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</i>		

7.6 Přírodověda

7.6.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět s těmito tématy: Lidé kolem nás, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se všimnout si podstatných věcných stránek i krásy přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Propojení vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků pomáhá při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Environmentální vzdělávání, dopravní výchova a výchova k rozvoji zdraví je významnou součástí tohoto předmětu.

7.6.2 Časová dotace

- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

7.6.3 Formy realizace

Vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých i dlouhodobých projektů. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vyučovacího předmětu Prvouka.

7.6.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům přístup k mnoha informačním zdrojům a zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, vyhodnocují a kombinují.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.
- Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí i mezi jednotlivými předměty a obory.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům zdokonalovat kompetenci práce s informacemi z různých zdrojů ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- Žáky vedeme úměrně věku k používání internetu.
- Vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.
- Žákům nebráníme při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.
- Vytváříme takové situace, kdy k závěrům o přírodních jevech docházejí žáci sami prostřednictvím experimentů a vlastního aktivního zkoumání.
- Vedeme žáky k tomu, aby sami vyhledávali problémové lokality a skutečnosti v okolí jejich bydliště, tyto problémy pojmenovali a navrhovali jejich řešení.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Čtení, psaní a diskusi používáme jako nástroje učení. Žáci vyhledávají odborné texty v různých zdrojích, čerpají z nich informace pro své učení, diskutují o nich, sami vytvářejí texty.
- Využíváme komunitních kruhů k vyjadřování prezentací žáků a vnímání se navzájem.
- Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel diskuse, na nichž jsme se předem dohodli.

Kompetence sociální a personální

- Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole – žáci se podílejí na vytváření pravidel třídy, jejich efektivitu vyhodnocujeme na třídní úrovni.
- Sami učitelé pravidla soužití ve třídě dodržují a tím podporují pozitivní klima a atmosféru bezpečí.
- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení.

Kompetence občanské

- Prostřednictvím modelových situací učíme žáky, jak se zachovat v krizových a nezvyklých situacích.
- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.
- Společně se žáky se učitelé domlouvají na pravidlech soužití a vedou žáky k jejich dodržování; uplatňují důsledky při jejich nedodržování.

Kompetence pracovní

- Ve výuce vytváříme příležitosti, kdy se žáci mohou seznamovat s různými oblastmi lidského konání a vyhodnocovat jejich přínos pro sebe i společnost.
- Při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vedeme žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci své místo uklidili.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.

Kompetence digitální

učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit

- porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4.-5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i> <i>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</i> <i>ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i> <i>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i> <i>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i> <i>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</i> <i>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i> <i>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i> <i>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky</i>	LIDÉ KOLEM NÁS rodina soužití lidí chování lidí vlastnictví ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti voda a vzduch nerosty a horniny, půda vesmír a Země rostliny, houby, živočichové životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	hodnoty, postoje, praktická etika psychohygiena lidské vztahy občanská společnost a škola principy sociálního smíru a solidarity ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4.-5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
pokusy <i>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</i> <i>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i> <i>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i> <i>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i> <i>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i> <i>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i> <i>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo péče o zdraví návykové látky, závislosti a zdraví osobní bezpečí, krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	sebepoznání a sebopojetí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí		

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4.-5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČJS-5-4-05p	<i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i>	
ČJS-5-4-06p	<i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i>	
ČJS-5-5-01p	<i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i>	
ČJS-5-5-02p	<i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i>	
ČJS-5-5-04p	<i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i>	
ČJS-5-5-04p	<i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i>	
ČJS-5-5-05p	<i>odmítá návykové látky</i>	
ČJS-5-5-07p	<i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i>	

7.7 Hudební výchova

7.7.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Umění a kultura, která umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa.

Žáci jsou vedeni ke kultivaci celkového svého projevu. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Rovněž je důležitým prostředkem neverbálního způsobu sebevyjádření. Jednotlivé hudební dovednosti jsou rozvíjeny ve vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech. Tyto hudební činnosti ve vzájemném propojení vedou k rozvoji hudebnosti dle individuálních schopností žáků v oblasti sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových dovedností.

Hudební výchova v návaznosti na další esteticko-výchovné předměty má časovou dotaci 1 hodina týdně v 1. – 5. ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Předmět hudební výchova je vyučován v jednotlivých ročnících samostatně. Realizace výuky zahrnuje i návštěvu koncertů a interaktivních hudebně vzdělávacích pořadů, popřípadě vlastní hudební produkci žáků pro rodičovskou a další veřejnost.

Prostřednictvím vokálních činností žák za pomoci učitele pracuje s hlasem, přitom dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Dále díky instrumentálním činnostem se učí hrát na hudební nástroje a využívá je při hudební reprodukci i produkci. Pomocí hudebně pohybových činností je ztvárňována hudba jako reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Nedílnou součástí jsou i poslechové činnosti, při nichž jde zejména o aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

7.7.2 Časová dotace

- 1. ročník 1 hodina týdně
- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 1 hodina týdně

7.7.3 Forma realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.7.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací (vybraní hudební skladatelé, místopis lidové písně).
- Řešíme úkoly s pokyny trénujícími funkční gramotnost, orientace na klíčová slova při práci s textem písně.
- Vytváříme takové situace, kdy žáci propojí poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků (např. Život v době J. S. Bacha).
- Učitel plánuje učení a hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
- Umožňujeme žákům, aby se podíleli na vytváření jednoduchých, srozumitelných kritériích hodnocení, a aby posoudil své vědomosti a dovednosti při sebehodnocení.

Kompetence k řešení problému

- Žákům nebráníme při vlastní volbě poradí vypracování úkolů.

Kompetence komunikativní

- Využíváme ve výuce různých typů záznamů, běžně užívaných gest, zvuků a podněcujeme v žácích reakce na ně – notové a jiné grafické záznamy rytmu a melodie, taktovací gesta, přede hry, improvizace.
- Do výuky zařazujeme takové hry a činnosti, které umožňují žákům porozumět verbální i nonverbální komunikaci a používat ji.
- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Vybízíme žáky k pokládání otázek k učivu.
- Vytváříme nebo organizuje situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti.
- Poskytujeme žákům zpětnou vazbu o tom, jak komunikují a projevují se v hodině hudební výchovy.
- Umožňujeme, aby si poskytovali zpětnou vazbu i vzájemně mezi sebou.
- Vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme do výuky takové aktivity, které jsou vykonávány samostatně, ve dvojicích či skupinově, aby žáci spolupracovali s druhými při řešení daného úkolu.
- Vedeme k posuzování rozdílů, výhod a nevýhod skupinové nebo samostatné práce.
- Prostřednictvím pravidelného sebehodnocení, her a technik dramatické a emoční výchovy podporujeme proces sebepoznání u každého žáka.

Kompetence občanské

- Zapojujeme žáky do kulturních akcí školy.
- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice (např. nácvik vánočních koled, vítání jara).
- Svým chováním i přípravou situací posilujeme spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke správnému používání hudebních nástrojů, didaktických pomůcek a dalšího vybavení.
- Dohodneme se žáky vymezená pravidla a vedeme je k plnění jejich povinností.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech (například ilustrace k hudbě).

Kompetence digitální

učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

žák:

- využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednohlase</i> <i>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty</i> <i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> <i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i> <i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> <i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev hudební rytmus dvojhlas a vícehlas intonace, vokální improvizace záznam vokální hudby INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje rytmizace, melodizace, hudební improvizace záznam instrumentální melodie HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry hudební formy interpretace hudby	kreativita
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> <i>HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu</i> <i>HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> <i>HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku</i> <i>- pozorně vnímá jednoduché skladby</i>		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
<i>HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i> <i>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i> <i>HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> <i>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i> <i>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i> <i>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i> <i>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev hudební rytmus dvojhlas a vícehlas intonace, vokální improvizace záznam vokální hudby INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje rytmizace, melodizace, hudební improvizace záznam instrumentální melodie HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry hudební formy interpretace hudby	kreativita
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> <i>HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou</i> <i>HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> <i>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> - <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i> - <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování</i>		

7.8 Výtvarná výchova

7.8.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Umění a kultura. Umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence (kultura chování, oblékání, cestování, práce, umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky).

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu, hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech rozvíjí schopnosti vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvar apod.

Na 1.stupni základní školy se žáci seznamují prostřednictvím tvůrčích činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat, vnímat, rozpoznávat a interpretovat. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci, rozvoj smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků. Jsou-li tvůrčí činnosti založeny na experimentování, vedou žáka k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity, prožitky a zapojit se tak do procesu tvorby a komunikace.

7.8.2 Časová dotace

- 1. ročník 1 hodina týdně
- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

7.8.3 Forma realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.8.4 Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Umožňujeme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Vytváříme a organizujeme situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti.

Kompetence k učení

- Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.
- Umožňujeme žákům, aby podle kritérií hodnotili svou práci.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům nebráníme při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.
- Zadáváme náměty, při kterých žáci mohou volit a kombinovat různé techniky i materiál

Kompetence občanské

- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.
- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice.
- Vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Kompetence pracovní

- Při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vedeme žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci své místo uklidili.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Umožňujeme žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle.

Kompetence sociální a personální

- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Zařazujeme do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektujeme výhody a nevýhody těchto různých způsobů.

Kompetence digitální

učitel:

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

žák:

- komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření	kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
<i>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> <i>VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> <i>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i>		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
<i>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</i> <i>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i> <i>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i> <i>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky</i> <i>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i> <i>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Souvislosti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> <i>VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> <i>VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> <i>VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i>		

7.9 Pracovní činnosti

7.9.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Člověk a svět práce s těmito tématy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Oblast Člověk a svět práce zahrnuje spoustu praktických činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Vychází z konkrétních životních situací, z přímého kontaktu s lidskou činností a technikou, cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky.

Výuka přispívá k rozvoji motorických schopností, manuálních dovedností a pracovních návyků dětí. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinách. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, seznamují se se základy technologické kázně, s bezpečností a organizací práce i s organizací prostředí.

Důležitou součástí předmětu Pracovní činnosti je příprava žáků pro praktický život a budoucí profesi. Poznávají různé materiály, způsoby jejich zpracování a vytvářejí si k jednotlivým činnostem osobní vztah, což jim později umožní snazší výběr učebního oboru, střední školy a budoucího povolání.

Zdokonaluje se také jejich manuální zručnost, kterou uplatní v dalších oborech. Při týmové práci se děti naučí zvládat a řešit pracovní problémy v kolektivu.

7.9.2 Časová dotace

- 1. ročník 1 hodina týdně
- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 1 hodina týdně

7.9.3 Forma realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů.

7.9.4 Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Umožňujeme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Vytváříme a organizujeme situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti.

Kompetence k učení

- Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.
- Umožňujeme žákům, aby podle kritérií hodnotili svou práci.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady; je podněcována jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům nebráníme při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.
- Zadáváme náměty, při kterých žáci mohou volit a kombinovat různé techniky i materiály.

Kompetence občanské

- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi.
- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice.
- Vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Kompetence pracovní

- Při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vedeme žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci své místo uklidili.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Umožňujeme žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle.

Kompetence sociální a personální

- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Zařazujeme do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektujeme výhody a nevýhody těchto různých způsobů.

Kompetence digitální

učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

žák:

- pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu
- provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> <i>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> <i>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> <i>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce KONSTRUKČNÍ ČINNOST stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování,	kreativita

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČSP-3-3-02 <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> ČSP-3-4-01 <i>připraví tabuli pro jednoduché stolování</i> ČSP-3-4-02 <i>chová se vhodně při stolování</i>	výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin PŘÍPRAVA POKRMŮ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-3-1-01p <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> ČSP-3-1-02 <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> ČSP-3-2-01 <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> ČSP-3-3-01p <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> ČSP-3-3-02 <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> ČSP-3-4-01p <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> ČSP-3-4-02 <i>chová se vhodně při stolování</i>		

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
ČSP-5-1-01 <i>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i> ČSP-5-1-02 <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i> ČSP-5-1-03 <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> ČSP-5-1-04 <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i> ČSP-5-2-01 <i>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i> ČSP-5-2-02 <i>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i> ČSP-5-2-03 <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při</i>	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla KONSTRUKČNÍ ČINNOST stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	kreativita

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>úrazu</i> ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie PŘÍPRAVA POKRMŮ základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy		

7.10 Tělesná výchova

7.10.1 Charakteristika

Předmět je tvořen vzdělávací oblastí Člověk a zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Tělesná výchova jako taková vede k rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, u kterého žák postupně dokáže sám hodnotit své výkony i výkony druhých. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků, která v mnoha případech vznikají díky modernímu způsobu života a to např. z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy, nevhodné životosprávy, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů apod. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají prvky zdravotní tělesné výchovy nejen pro žáky se zdravotním oslabením, ale i pro všechny ostatní žáky.

7.10.2 Časová dotace

- 1. ročník 2 hodiny týdně
- 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. ročník 2 hodiny týdně
- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

Plavecký výcvik:

- 2. a 3. ročník - základní výuka v rozsahu 40 vyučovacích hodin.

7.10.3 Forma realizace

Vyučovací hodina, zařazování projektů, výcvik plavání.

7.10.4 Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Umožňujeme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků.
- Vytváříme a organizujeme situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti.

Kompetence k učení

- Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.
- Umožňujeme žákům, aby podle kritérií hodnotili svou práci, své výkony.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Organizujeme výuku i ve skupinách. Tím jsou zajištěny optimální podmínky pro uplatnění takových výukových metod, při kterých se žáci učí řešit problémy.

Kompetence občanské

- Učitelé svým chováním i přípravou situací ve třídě posilují spolupráci mezi žáky a respekt k tělesným a fyzickým odlišnostem mezi lidmi.
- Vyžadujeme dodržování pravidel.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle.
- Vyžadujeme pomoc při přípravě tělocvičných stanovišť a také při úklidu.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití náradí a vybavení.

Kompetence sociální a personální

- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Zařazujeme do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektujeme výhody a nevýhody těchto různých způsobů.

Kompetence digitální učitel:

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví příprava organismu	seberegulace a sebeorganizace
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve</i>	zdravotně zaměřené činnosti rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti,	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>skupině; usiluje o jejich zlepšení</i> TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	koordinace pohybu hygiena při TV bezpečnost při pohybových činnostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry základy gymnastiky průpravné úpoly základy atletiky základy sportovních her turistika a pobyt v přírodě plavání ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV organizace při TV základy jednání a chování pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností měření a posuzování pohybových dovedností zdroje informací o pohybových činnostech	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví příprava organismu	seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	zdravotně zaměřené činnosti rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV bezpečnost při pohybových činnostech ČINNOSTI OVlivňující ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly základy atletiky základy sportovních her turistika a pobyt v přírodě ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV organizace při TV základy jednání a chování pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností měření a posuzování pohybových dovedností zdroje informací o pohybových činnostech	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy		

7.11 Informatika

7.11.1 Charakteristika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obsah předmětu informatika je rozdělen do čtyř okruhů:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

7.11.2 Časová dotace

- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 1 hodina týdně

7.11.3 Forma realizace

Vyučovací hodina.

7.11.4 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům přístup k mnoha informačním zdrojům a zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, vyhodnocují a kombinují.
- Navrhujeme žákům, jak vyhledávat, třídit a posuzovat informace z hlediska jejich původu, obsahu a využitelnosti.
- Umožňujeme žákům využívat získaných počítačových dovedností i v jiných hodinách.
- Vytváříme situace, kdy žáci objevují nové poznatky, využívají je a aplikují v jiných předmětech, v praxi.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme takové situace, ve kterých je žák nucen promýšlet a plánovat způsob řešení problému s využitím vlastního úsudku a zkušeností.
- Podněcujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problémů nebo samostatnému řešení problému.
- Oceňujeme vhodnou volbu způsobu řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k úspornému a formalizovanému způsobu komunikace.
- Žákům umožňujeme, aby si sdělovali vzájemně své poznatky
- Žáky vybízíme ke kladení otázek k učivu

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují.
- Vytváříme společně s žáky pravidla chování v počítačové učebně a dbáme na jejich dodržování.

Kompetence občanské

- Zajímáme se o zkušenosti žáků při práci s počítačem.

Kompetence pracovní

- Dbáme na dodržování zásad bezpečnosti při práci s výpočetní technikou.
- Vedeme žáky k tomu, aby si připravili i uklidili své pracovní místo.

Kompetence digitální

učitel:

- vytváří prostor pro spolupráci, komunikaci a sdílení informací mezi žáky v digitálním prostředí
- seznamuje žáky s moderními digitálními technologiemi
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím zdraví

žák:

- využívá digitální zařízení při učení
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,
- seznamuje se s novými technologiemi

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Souvislosti
<i>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</i> <i>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</i> <i>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</i>	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ data, informace kódování a přenos dat modelování	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace mediálních sdělení a reality
<i>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> <i>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a</i>	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ řešení problému krokováním programování	stavba mediálních sdělení vnímání autora

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
I-5-1-01p	<i>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i>
I-5-1-02p	<i>popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i>
I-5-2-01p	<i>sestavuje symbolické zápisy postupů</i>
I-5-2-02p	<i>popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i>
I-5-2-03p	<i>rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i>
I-5-3-01p	<i>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</i>
I-5-3-02p	<i>pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>
I-5-4-01p	<i>najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i>
I-5-4-03p	<i>popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i>